

Περὶ τῆς ἀρχαίας τοποθεσίας
τῶν πόλεων τοῦ Ἄβυ, δὲν συμφο-
ρῶνσι οἱ ἱστοριοῖ καὶ ἀρχαιολο-
γοὶ. Φαίνεται ὅμως ἐξ ἡμῶς ὅτι,
ἐὰν ἀκολουθήσωμεν τὴν ὑπό τοῦ
Ἡρόδοτου καὶ Θουκυδίδου ἀναγε-
ρομένην σειράν, δὲ δυνηθῶμεν νὰ
τοποθετήσωμεν αὐτὰς ἀρχαίας κα-
τὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥτιον, συμφω-
νόντες μὲ τὴν σημερινὴν αὐτῶν
κατάστασιν.

Καὶ πρῶτον ἀρχόμεθα ἀπὸ τῆς
Σάνης, ἀκολουθοῦντες τὸν Θουκυ-
δίδην.

Ἡ Σάνη ἔκειτο εὐθὺς ἀμέσως
πρὸς νότον τῆς διώρυγας τοῦ Ξέρ-
ξου, ἐπὶ τοῦ Σιγινικοῦ κόλπου, ἀ-
πέναντι τῆς νήσου Ἀμμομανῆς.
«Σάνην μὲν Ἀνδρῶν ἀποικίαν, παρ'
αὐτὴν τὴν διώρυγα, ἐς τὸ πρὸς Εὐ-
βοίαν πέρατος τετραμμένην. (1)

Ἀποικισθεῖσα ὑπὸ Ἀνδρίων ἃ
ποιῶν κατὰ τὸν ἔρδμον· π. χ. αἰ-
ώνας, ἀπὲρ ἐπιστομότερα τῆς ἐξ
τῆς χροονήσου Παλλήνης (2) παρα-
δοκίμου αὐτῆς πόλεως, (2) παρα-
μείψαντα ἐλευθέρᾳ μὲν τὴν Περσι-
κὸν πολεμὸν. Κατὰ τοὺς Πιστο-
κὸν πολεμὸν υπεπλήγει εἰς τοὺς
Πέρσας καὶ ἡγετασθὲν ἂν χορη-
γῶν στρατὸν καὶ πλοία εἰς τὸν πα-
ρακλιπὸν σὺν τοῖς ἑσέροι, ἂν
αὐτὸν δὲ ποσειδῶν καὶ λογατικὸς
εἰς τὸν πολεμὸν τοῦ παρ
τοῦν παρὸν.

κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πό-
λεμον, μόνον ἡ Σάνη μετὰ τοῦ Δίου
τὸν θάουκευιδίην, (3) δὲν προ-
σεχώρησαν εἰς τὸν Βρασίδα τὸν
βασιλεὺς τὸν Σπαρτιάτην, παραμει-
νασαι πιστοὶ εἰς τοὺς Ἀθηναίους,
μέχρι Φίλιππου τοῦ Μακεδόνης, ὅ-
πως διὰ προσδοκίας τοῦ Ἐσάρχου
αὐτῆς Ἀπολλωνιδίου, ἐκυρίεωσαν καὶ
κατέστησαν αὐτὴν τὰ 349—348 π.χ.

Μετὰ ταῦτα ἐπὶ τῶν ἐρειπίων
τῆς Σάνης ἐκτίσθη ὑπὸ τοῦ Ἀλε-
ξάρχου υἱοῦ τοῦ Ἀντιπάτρου ἡ Οὐ-
ρανούπολις, πόλις μεγάλη καὶ πλου-
σα ἐπὶ λόφῳ ὑψηλοῦ(4) ἔχουσα κα-
τὰ Στράβωνα περιφέρειαν 30 στα-
δίων. Ἀκριβῶς τὴν ἰδίαν ἐποχὴν ὁ
ἀδελφεὸς αὐτοῦ Κασάνδρος ἔκτισε ἐ-
πὶ τῇ Παλῇ Σάνῃ τὴν ὁμοσημὸν
τοῦ πόλεως Κασάνδρειαν.

Ἀναστρέφων τὴν ἰδρυομένην τῆς Οὐ-
ρανουπόλεως ὁ Ἀθήναιος (III, 98)
λέγει δι' ὃν ὁ Ἀλέξανδρος ἐπενόησε νέ-
αν διάλεκτον πρὸς χρῆσιν τῶν πο-
λιτῶν. «Ἀλέξανδρος ὁ τὴν Οὐρινό-
πολιν κτίσας, διάλεκτον ἰδίαν εἰσή-

(1) Θουκυδ. IV, 109, 3.

(2) Ἡ *Σάνη* αὐτὴ ἔκειτο ἐπὶ τῆς Παλλήνης, πρὸς δυσμὰς τῆς Ἀδύτσεως (νῦν Ἀδύτου) καὶ πρὸς νότον τῆς Ποτιδαίας, περὶ τοῦ νῦν χωρίου Φανάριον κείμενον παρὰ τοῦ Ἀκρωτηρίου τοῦ Ἀγίου Γεωργίου. Ἦτο δὲ ἀποικία Ἐβερρίων. Ὁ Ἡρόδοτος (VII, 123) καὶ ὁ Στράβων (VII, 330, 27), πάντοτε ἀνιόντων διδασκίων τῶν δύο τούτων ὀχυρώσεων πόλιν.

(3) Θουκυδ. IV, 109, 5.

(4) Πιθανόν ἐκ τῆς ὑψηλῆς αὐτῆς
 υποθέσεως νὰ ὠνομάσθῃ Οὐρανόπο-
 λς.

νεγεν. » (5)
Πότε κατεστράφη καὶ ὑπό τι
εἶναι ἀγνωστον. Σήμερον ἐπὶ τῷ
ἐρειπίων αὐτῆς κεῖται τὸ κελίον
τοῦ Προφήτου Ἡλία.

Τῆς Οὐρανοπόλεως σώζονται ἀσ-
χυρὰ καὶ χαλκὰ νομίσματα φέρον-
τα τὴν ἐπιγραφὴν : ΟΥΡΑΝΙΩΝ
ΟΥΡΑΝΙΩΝ ΠΟΛΕΩΣ καὶ ΟΥ-
ΡΑΝΙΑΣ ΠΟΛΕΩΣ.

Παρά την Σάνην εἰσέρχει ὁ ὄρ-
μος *Λιθόβλακας*, ὃστις ἀποτελεῖ τὸ
βορειανατολικὸν μυχὸν τοῦ Σιγγι-
τικοῦ κόλπου καὶ τὸν ὁποῖον χωρί-
ζει ἀπὸ τοῦ κόλπου τῆς Ἀκάνθου
ἡ στενὴ λωρὶς ἡ συνδέουσα τὴν Ἀ-
κτὴν μετὰ τῆς χαλκιδικῆς.

Πρὸ τοῦ στομίου τῆς διώρυγας
πρὸς τὸν Σιγγιτικὸν κάλπον κείτο
μικρὰ νῆσοι ὀνόματι Ἀμμουλιανή
Μουλάρα ἢ Μουλάρι ἢ Διόπορον
τῶν Ἀρχαίων, ἔχουσα ἐν σμικρῇ τῇ
σχῆμα τῆς Κροκύρας. Τὴ μῆκος αὐ-
τῆς εἶναι τριῶν μιλίων τὸ δὲ μέγε-
θος πλατὺς ἑνὸς καὶ τριῶν τετάρ-
των. Ἀντίκει δὲ εἰς τὴν Μοῆνιν τοῦ
Βασιλεπιδίου, ἧς ἔχει ἐκ' αὐτοῦ Μ.

[illegible]

ὁ ἄνθρωπος τῆς πόλεως ἐκεῖ
ἐκείνην ἡμέραν, ὅτε οἱ πο-
τανοὶ ἐκείνην πόλιν καταπο-
νοῦσι ἀναστρέφοντες. Ποῶς
θάνει ἐκ τῆς κατὰ τὴν ἀνι-
σμένην ἐκ προέχοντος τοῦ δυνάμει
ἡρώου Ἀμμοῦλινου, τὸ ἥλειον ἀν-
τικατίστησε, — ἀλλ' ἄγνωστον ἀπὸ
πότε, — τοῦ φαεινοῦ δυνάμει Διαποροῦ.
ΕΥΣΕΥΟΣ

Μετά την Σάνην—Θυρανόπολιν
τῆς ὁποίας καὶ σήμερον ἀκόμη σώ-
ζονται τὰ εἰρεπία, ὁ Θουκυδίδης ἀ-
ναφέρει τὴν Θύσσον, (7)ὡς πρώτην
πόλιν μετὰ τὴν Σάνην, ἐνθ' ὁ Ἡ-
ρόδοτος ἀναφέρει αὐτὴν ὡς προ-
τελευταίαν μετὰ τὰς Κλεωνάς.
τελευταίῃ (κλειοναῖ)

(5) Ὁ Ἀλέξανδρος οὗτος ἦτο παρὼν
 μέγας γλωσσολόγος, καθὼς ἐν
 ἑλέγοντο σήμερον, ἐν γλωσσολογί-
 κῃς παραθέσει, ὅπως καὶ ἄλλοι τι-
 μὴ ἀνεγνώρισαν, καὶ τὸν ἀρχαῖον.
 Πολλὰ λέγει μετὰ καὶ τὴν μέ-
 γαν τὸν Οὐνο καὶ τὸν ἐκλεκτὸν
 μετὰ τὸν ἀσφύδιστον, τὸν κατὰ
 ἐφ' ὅσον ἦτο ἡ οὐραμὴ ἀσφύδι-
 σις, τὸν κίρκην εὐαίτην προσηγο-
 ρίαν, οὗτο καὶ οὐ αἰνῶτος τοῦ ἡμε-
 ροῦ Μεγαλύνοντος καὶ Σίης, Κάστος ἐ-
 στεῖεν ἐπιστολὴν εἰς τοὺς Κασάν-
 τας, Ἄλλ' ὅσον ἡ ἀνεπίστατος, ὡς
 εἶπε Σέον ὁ ἀρχαῖος, οὐδ' οὐ-
 τὸς ὁ Ἀπόλλων ἥναι καὶ ἐννοήσῃ.
 Τῇ ἐπιστολῇ τῇταῖς μέγας ὁ ἔσων
 ἦτο ὁ Ἀθήνας εἰς τοὺς Δελφικοῦ-
 τιστάς (αὐτοὺς).

(6) Ἡ ὀνομασία Προβλάκας, προήλθεν οὐχὶ ἐκ παραφθοράς τοῦ «πρὸ ἀβλάκας» ὡς κοινῶς πιστεύεται, ἀλλ' ἐκ τοῦ «προαύλαξ» τὸ ὁποῖον σημαίνει «προλημνῆν». Περὶ Μεγάλῃν Ἑλληνικῇν Ἐγκυκλοπαίδειαν, ἐν λέξει «Ἀθως» Τόμ. 3, σελ. 329.

(7) Ἡ Θύσσος γράφεται καὶ Θύσος.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

AΘHNΩN

2

(12) Πλεν. Χίστ. Νατ. ΙV, 37.

Τύποι; Α. Φυγχοῶ